

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับการสอนปกติ ครอบคลุมสาระสำคัญ ดังนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 สมมติฐานของการวิจัย
- 5.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5.7 สรุปผลการวิจัย
- 5.8 อภิปรายผล
- 5.9 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่องสังข์ทอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนโดยหนังสือการ์ตูนกับการสอนแบบปกติ

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องสังข์ทองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับการสอนปกติมีความแตกต่างกัน

5.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ชั้นปีที่ 3) ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

จำนวน 66 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง 33 คน กลุ่มควบคุม 33 คน ได้มาจากสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยดูจากคะแนนภาษาไทย แบ่งเป็น 3 ระดับ คือกลุ่มเก่ง(คะแนน 80 คะแนนขึ้นไป) มี 16 คน กลุ่มปานกลาง (คะแนนระหว่าง 60-79 คะแนน) มี 40 คน และกลุ่มอ่อน (คะแนนต่ำกว่า 59 คะแนน)มี 10 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 33 คน

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.4.1 หนังสือการ์ตูนเรื่องสังข์ทอง เป็นเนื้อหาในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดัดแปลงเป็นหนังสือการ์ตูนจำนวน 3 เล่ม ลักษณะการ์ตูนเป็นการ์ตูนสี เลียนแบบของจริงบนกระดาษการ์ตูนสีขาว หน้า 100 แกรม ขนาด 16 หน้ายก จำนวน 10-12 หน้า ใช้โปรแกรมในการแต่งภาพ และสร้างภาพเป็นหนังสือการ์ตูนคือ Photoshop 3.0 Power Point 3.0

ของหนังสือการ์ตูน มีส่วนประกอบดังนี้

1. ปกหน้า ซึ่งประกอบด้วย ลำดับที่ของเล่ม ชื่อเรื่องภาพประกอบชื่อผู้เขียน ชื่อผู้เขียนภาพ
2. ปกหน้าด้านใน ประกอบด้วย ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. คำนำ กล่าวถึงจุดประสงค์ในการจัดทำเพื่ออะไร ขอบเขตผู้เกี่ยวข้อง ชื่อผู้เขียน คำนำ วันเดือนปีที่เขียน
4. สารบัญ
5. เนื้อหา จะลำดับไปตามที่จัดไว้ เนื้อหามีภาพประกอบทุกหน้า
6. แบบฝึกหัด เป็นกรอบกิจกรรมเสริม เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่จัดไว้
7. หนังสืออ้างอิง
8. ปกหลังด้านใน ประกอบด้วย ประวัติผู้เขียน

5.4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสังข์ทอง วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วยข้อสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5.4.3 แผนการสอนแบบปกติ เป็นแผนการสอนที่ใช้สอนกลุ่มควบคุมซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอบด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.5.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยทำการทดสอบก่อนทำการทดลอง 2 สัปดาห์ ซึ่งดำเนินการในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2541

5.5.2 ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ซึ่งใช้เวลาทั้งสิ้น 6 คาบ ๆ ละ 50 นาที โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3 (ประถมศึกษาปีที่ 4/3) กลุ่มละ 33 คน กลุ่มทดลองสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูน กลุ่มควบคุมสอนโดยการสอนปกติ ทั้งสองกลุ่มสอนโดยผู้วิจัยเพราะเป็นอาจารย์ประจำชั้น ระหว่างวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2541 ถึง วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2541

5.5.3 ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน โดยทำการทดสอบทันที เมื่อการเรียนการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว

5.5.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเปรียบเทียบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้การทดสอบค่าที (t-test) โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺

5.7 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนและนักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

5.8 อภิปรายผล

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาภาษาไทย เรื่องสังข์ทอง ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 โดยพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุมเพราะว่า นักเรียนมีความตื่นตัว

และความสนใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือการ์ตูน เนื่องจากภาพการ์ตูนเป็นภาพที่นักเรียนชอบ และเป็นครั้งแรกที่ได้มีการเรียนจากหนังสือการ์ตูน ได้แบ่งเป็นพิเศษ อีกประการหนึ่งคือหนังสือการ์ตูน ได้แบ่งเป็นลำดับขั้นตอน และจบในตัวเอง ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เป็นเรื่อง ๆ ไป ทีละน้อย ซึ่งทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อและสามารถจดจำเนื้อหา นั้น ๆ ได้อย่างแม่นยำซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

จากผลการวิจัยครั้งนี้เห็นได้ว่า สอดคล้องกับผลวิจัยของ ประเสริฐ มาสุปรีดี (2522) ที่พบว่า กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหนังสือการ์ตูนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่า กลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยที่ได้ผลสอดคล้องกันอีกคือในปี พ.ศ. 2526 วิชัย ศรีสัตย์รสนา ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการใช้หนังสือแบบเรียนกับ หนังสือการ์ตูน พบว่านักเรียนที่อ่านหนังสือการ์ตูนมีผลการเรียนและความคงทน ในการเรียนรู้ มากกว่านักเรียนที่อ่านหนังสือแบบเรียน สมพร ศิริวัฒน์ชัยพร (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้และไม่ใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการสอนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยที่ใช้การ์ตูนสูงกว่า กลุ่มที่ไม่ใช้การ์ตูนประกอบการสอน

มีงานวิจัยหลายท่านที่ได้สนับสนุนเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า การนำหนังสือการ์ตูนมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอนส่วนใหญ่พบว่า การใช้การ์ตูนประกอบการเรียนการสอนก่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอน เช่น Dorell (1981) Brown, E. (1982) ประทีน (2518) และสุรงค์รัตน์ ณ พัทลุง (2521) ต่างก็สรุปไว้ในทำนองเดียวกันว่า หนังสือการ์ตูนมีคุณประโยชน์ต่อการนำไปจัดการเรียนการสอน

การ์ตูนเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าทางการศึกษา ช่วยปลูกฝังลักษณะนิสัยของเด็กและเยาวชน เป็นตัวกลางสื่อความหมายที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ให้เด็กสามารถเข้าใจความรู้รอบตัวอย่างแจ่มชัด จำได้เร็ว และสนุกสนาน เพลิดเพลิน ดังจะเห็นได้จากการสังเกตในการเรียนด้วยหนังสือการ์ตูน นักเรียนมีความตื่นตัวในการเรียนและตั้งใจเรียนดีมาก ประกอบกับการให้นักเรียนได้แสดงข้อคิดเห็นหลังจากได้เรียนหนังสือการ์ตูนทั้ง 3 เล่มแล้ว จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีความชื่นชอบ และมีความสนใจที่ดีต่อการเรียนหนังสือการ์ตูนด้วยตัวเองดีมาก ในปีพ.ศ. 2525 จวิลักษณ์ บุญญาญจน ได้ระบุไว้ว่า เด็กวัย 9-13 ปี มีความชอบเรื่องเกี่ยวกับการ์ตูนมาก เพราะมีโอกาสในการคิดคำนึง ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความสำคัญของสื่อประเภทการ์ตูนมีผลต่อการเรียนการสอนของนักเรียนในระดับนี้มาก จึงหวังว่าแนวทางในการพัฒนา สร้างสื่อการเรียนการสอนประเภทการ์ตูน คงได้รับการพัฒนาและนำมาใช้ในระบบการศึกษาให้เกิดประโยชน์แก่เด็กนักเรียนได้อย่างสูงสุดต่อไป

5.9 ข้อเสนอแนะ

5.9.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ได้หนังสือการ์ตูนเรื่องสังข์ทองวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำหนังสือการ์ตูนไปใช้ประกอบการสอน เป็นกลุ่มก็ได้ แต่ควรมีการสรุปเนื้อหาหลังจากการศึกษาจากหนังสือการ์ตูนอีกครั้ง เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ชัดเจน และเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

2. ในการผลิตสื่อประเภทการ์ตูน อาจารย์อาจเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิต จะเป็นการดีมาก ซึ่งจะเป็นการฝึกให้นักเรียน ให้ความคิดสร้างสรรค์งานด้านศิลปะแก่เด็ก และมีความภาคภูมิใจในการผลิตสื่อกำหนดตัวละครในเนื้อเรื่องด้วยตนเอง เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีกับนักเรียนที่จะเรียนในเนื้อหาหน้านั้น

3. การผลิตสื่อประเภทการ์ตูนควรมีการวางแผนเป็นอย่างดี โดยเฉพาะต้นทุนการผลิตค่อนข้างแพงมาก ตลอดจนการวาดภาพก่อนเป็นหนังสือการ์ตูน ควรเป็นภาพที่สื่อได้ตรงกับความต้องการหรือวัตถุประสงค์ ควรระมัดระวังไม่ให้รูปผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เพราะอาจทำให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ผิดไป

5.9.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นที่ต่ำหรือสูงกว่านี้หรือเนื้อหาอื่น ๆ บ้าง เพื่อให้ได้ผลการศึกษากันคว้าอันเป็นประโยชน์

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับการสอนประเภทอื่น ๆ หรือการเปรียบเทียบการสอนโดยใช้สื่อประเภทอื่น ๆ เช่น สไลด์ เกม วีดีโอ เป็นต้น